

der henhøre under Indbo i dette Ords videste Betydning, skattepligtig.

Jeg skal paa dette sene Tidspunkt ikke fordybe mig i den Debat, som den højtærede Finansminister rejste om, hvorvidt man her i Landet følger særlig moderne Principper ved nu at gaa saa overordentlig vidt paa den direkte personlige Skats Omraade. Maatte jeg blot have Lov til at nævne, at det selvfølgelig er mig vel bekendt, at Adolf Wagner nærer en vis Forkærlighed for denne Skat. Men ingen har dog netop stærkere end Adolf Wagner og Schaffle argumenteret til Gunst for de indirekte Skatter og paavist, hvorledes disse ere ganske nødvendige Bestanddele af et Skattesystem, der som Helhed skal virke retfærdigt. Den højtærede Minister har selvfølgelig Ret i, at netop i det sidste Aar er der en Tilbøjelighed, en vis Tendens paa den rent praktiske Skatte-lovgivnings Omraade rundt omkring i Europa til at gaa denne Vej, den personlige direkte Skats Vej. Men for det første maa vi nu altid lægge Mærke til det, det hver Gang kommer an paa, om saa ogsaa de vedkommende Lande paa selvsamme Maade som her i Landet udelukkende eller ganske væsentligt lade Kommunerne faa de direkte Skatter, saa at de direkte personlige og statslige Skatter tilsammen komme til at danne en tilsvarende Andel af den samlede kommunale og statslige Skattebyrde, som de her i Landet komme til at udgøre. Det er altsaa den vigtigste Side af Sagen. Og dernæst vil jeg gerne gøre opmærksom paa, hvorledes jo altid i de store Forfatters Fremstilling Ideerne ile forud for Praxis; og det, jeg hentydede til, var dette, at der nu i Landenes Skattepraxis skulde være nogen Tendens til at gaa i stærkere Grad over til indirekte Skatter end f. Eks. for en halv Snes eller 50 Aar siden, idet jeg pegede paa, at der indenfor Finansvidenskabens Teoretikere var en Tendens til i ganske anderledes Grad at vurdere de indirekte Skatters gode Betydning end den Gang. Finansvidenskabens udelukkende domineredes af de liberale Teoretikere. Og derefter vilde jeg saa gerne vende mig til det, som har praktisk Betydning i denne Sammenhæng, nemlig Forholdet mellem de direkte og indirekte Skatter her i vort Skattesystem, hvis § 10 i det nuværende Lovforslag skulde blive vedtaget i uforandret Skikkelse. Og der vil jeg da gerne have Lov til at pege paa — jeg skal særlig rette disse Bemærkninger overfor det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch) —, at det er

ganske urigtigt, naar han gør gældende, at hvad man i øvrigt kan sige om de personlige Skatter, saa gør man dog der et Forsøg paa at afpasse Beskatningen efter Skatteevnen, medens man derimod, for saa vidt man vælger Forbrugsafgifter, ganske opgiver Ævred og tager det hele paa Slump. For det første løse vi, som jeg tidligere har tilladt mig at gøre opmærksom paa, ved Forbrugsafgiften netop paa den mest udmærkede Maade Spørgsmaalet om Selvangivelse, idet man nemlig gennem sit skattepligtige Forbrug røber, selv angiver sin Skatteindtægt. For det andet er det særdeles vel muligt gennem et System af Forbrugsafgifter at naa til en i store Træk retfærdig Skatteligning — eller vilde det særdeles vel være muligt. Der er jo sikkert Forbrugsartikler, der udelukkende eller saa at sige udelukkende forbruges af de særdeles velstillede; der er andre Artikler, om hvilke det gælder, at der bruges af den selvsamme Kvalitet i større Omfang, i større Mængde af de mere velhavende end af de mindre velhavende Familier. Lad os som Eksempel her paa det sidste nævne Sukker. Det er utvivlsomt, at jo højere man kommer op i Samfundet, desto mere Sukker bruges der i Husholdningen; der syltes mere, i det hele taget bruges det i større Omfang i Madlavningen; Sukker er netop en af de Artikler, hvis Forbrug paa en ganske ejendommelig Maade kommer til at graduere sig efter Velstanden. Og saa er der endelig Artikler, hvor man ved en gennemført Værdibeskatning, f. Eks. for Tobakken, utvivlsomt kan graduere Afgiften efter den Skatteevne, der røber sig i Forbruget af henholdsvis dyre Cigarer og Cigaretter paa den ene Side og de ganske billige Sorter af Røgtobak paa den anden Side. Maa jeg blot pege paa noget saadant som hele den Velstandsskala, der ligger i Brugen af Røgtobak paa den ene Side og Havannacigarer paa den anden Side. Det er i Grunden, naar man tænker det rigtig igennem, en ganske fint graderet Skala, man staar overfor, hvor man gennem denne ene Artikel følger nøjagtigt, eller i alt Fald saa nøjagtigt som det er muligt paa dette Omraade, Velstandsskalaen opefter. Naar man saa oven i Købet kombinerer dette med andre Artikler, som udelukkende bruges af de rige, rene Velstandsartikler, vil man særdeles godt kunne komme til at danne et forholdsvis rationelt Skattesystem gennem Forbrugsskatterne. Jeg maa derfor ganske modsige den Betragtning, at Forbrugsskatterne i og for sig